TRÄSKYDD

AKTUELLT FRÅN TRÄSKYDDSFÖRENINGEN OCH TRÄSKYDDSINSTITUTET

ISSN 0284-8457 TRÄSKYDDS-AKTUELLT Nr 2/03 oktober-03

TRÄKONSTRUKTIONER I MARK MÅSTE UPPFYLLA NTR A

Vi har under många år nu haft två huvudkvalitéer på virket för byggnation i utsatta situationer, där risk för röta och insektsangrepp föreligger.
NTR AB för användning ovan mark och NTR A för användning i kontakt med mark och/ eller vatten.

Vanligtvis har detta inte varit några problem.
Bygghandeln har hållit i lager lämpliga virkesdimensioner som erfarenhetsmässigt används i markkontakt i NTR A och andra som används i NTR AB.
Oftast har detta inneburit att NTR A-virket impregnerats med CCA-medel som innehåller arsenik.

Med de nya bestämmelserna som träder i kraft 30 juni 2004 är det stora restriktioner på användningen av CCA-virke, vilket i praktiken innebär att de flesta byggen som har virke i markkontakt inte kan vara impregnerade med CCA.

Detta är egentligen inga problem för oss här i Sverige eftersom vi under många år haft impregneringsmedel utan arsenik som uppfyller kraven för NTR A.
Vi vet att dessa medel ger bra virke till ett rimligt pris.

Nu gäller det bara att vi ser till att bygghandlarna och andra som distribuerar NTR-klassat virke håller ett lager av NTR A-virke med de arsenikfria medlen.
Skulle det inte finnas NTR A-virke att köpa direkt från lager för konsumenterna blir det en katastrof för byggnation med virke utomhus.
Byggarna och konsumenterna uppfattar det som att det impregnerade virket inte klarar sig i markkontakt och slutar använda virke både i mark och ovan mark.

Detta är knappast vad trä-Sverige vill och önskar.
Alltså se till att ni även den 30 juni 2004 har beständigt virke enligt NTR A i lager och till försäljning.

Magnus Estberg

UllaBritt Kronberg

TRÄSKYDD utkommer med 3-4 nummer/år.
Ansvarig utgivare: Magnus Estberg, tel 08-791 23 60
Redaktör: UllaBritt Kronberg, tel 08-791 23 60, fax 08-791 22 15

SVENSKA TRÄSKYDDSFÖRENINGEN

SVENSKA TRÄSKYDDSINSTITUTET

www.traskydd.com

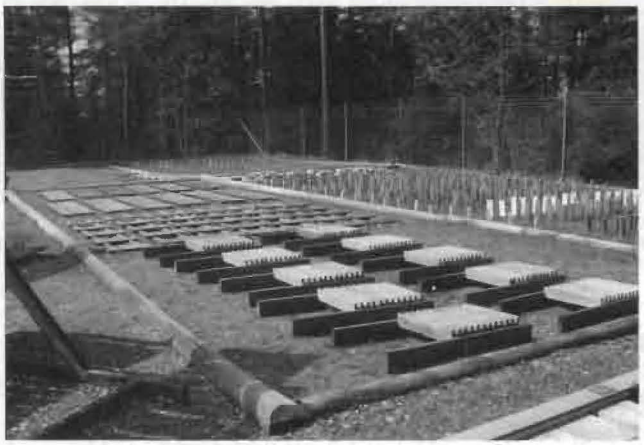

Höstens Träskyddsmöte är åter förlagt till Borås efter fjolårets visit hos Bitus i Nybro

Årets tema för höstens träskyddsmöte är regler och standarder. Detta passar som hand i handske när mötet sker hos SP i Borås. SP som i Sverige ser till att det beständiga virket enligt NTR-standard blir korrekt utfört och som dessutom är med vid framtagandet av nya standarder. Den absolut viktigaste punkten blir KEMIs nya föreskrift om arsenikhaltigt virke och vad den innebär för framtida produktion och användning av virke i NTR A.
Vi kommer att gå igenom vad föreskriften innebär, vilka möjligheter som står tillbuds och vad vi bör göra.
Viktigt är också att relatera den svenska situationen till både den nordiska och europeiska situationen. Med tanke på att 50% av det i Sverige impregnerade virket går på export är detta en mycket viktig faktor.
I detta sammanhang kommer vi även att gå igenom aktiviteterna vi startat upp för att bättre påverka speciellt övriga länder i Europa. Detta sker ju som bekant både via utökad verksamhet genom NTR och via arbete i WEI (Western European Institute for Wood Preservation).
Naturligtvis kommer vi även att hålla Träskyddsföreningens extrastämma där vi alla är med och bestämmer vilka finansiella resurser vi ska lägga ned på det gemensamma träskyddsarbetet nästkommande år.

För tidtabell och övriga framföranden i Borås refererar vi till det utskickade programmet.

Har ni mot förmodan inte fått något program går det bra att ringa Ingvar Johansson, SP, tel 033- 16 51 12 eller Magnus Estberg, SvTF, 08-791 23 60.

NTR-Aktuellt

Nu har vi på allvar startat upp arbetet enligt NTRs nya utökade villkor.

NTRs miljögrupps första möte lyckades mycket snabbt slutföra arbetet med återvinnings-seminarium som klarlägger hur vi bör hantera avfallsfrågan för vårt NTR-trä.
Vidare togs beslut att vi måste från NTRs sida bevaka hur det europeiska standardarbetet inom CEN, avseende miljön och framför allt avseende emissioner, fortlöper.
Eero Kangas och Magnus Estberg utpekades som medverkande i CEN TC38 WG 27s Parismöte 14 oktober.
Vid miljögruppsmötet presenterades även IVLs senaste rapport som visar dels hur LCA-utvärderingen går till och vilka resultat man kommit fram till vad gäller byggprodukter i NTR-trä jämfört med motsvarande byggprodukter i andra konkurrerande material.

NTRs standardgrupps första möte avhandlade arbetet inom WEI där samarbetet med att få igenom ett gemensamt europeiskt kontroll-system för standardiserat beständigt trä startat i god anda.
Vidare har arbetsgruppen inom WEI formulerat målsättningen med arbetet att få fram en gemensam kvalitet på olika byggprodukter i beständigt trä enligt standard för Europa.
Detta arbete med "quality standard" har tagits upp mycket positivt av främst Frankrike och Holland och kan i framtiden få mycket stor betydelse för utvärdering av byggprodukter i beständigt trä ur miljösynpunkt.
Standardgruppens möte tog också upp problemet standardisering av konstruktionsvirke inom CEN TC 124.
Standardgruppen har, utan att diskutera med träskyddsfolk, uteslutit konstruktionsvirke från standarden som gäller för konstruktionsvirke.
Dessutom har man kommit med ett mycket dåligt förslag till separat standard för det behandlade trät.
NTRs standardgrupp beslöt att man ska försöka få med en representant i en AdHoc-grupp för att påverka CEN TC 124 att hantera behandlat trä på ett korrekt sätt. Det beslöts även att man vid nästkommande CEN-möte i TC 38 (träskydd) ska ta upp frågan om man från den europeiska gruppen för träskydds-standardisering kan positivt påverka detta arbete.

Slutligen kunde NTRs standardgrupp konstatera att NTRs representanter i AdHoc-grupp 351:1 och 599:1 påverkat i rätt riktning. Speciellt bra är det naturligtvis att Adhoc-gruppen 351:1, i vilken NTRs representant sitter som ordförande, lyckats slutföra arbetet med ett resultat som är mycket positivt ur nordisk synvinkel.

CENs-standardiseringsmöte i Paris, 14-17 oktober, bekräftar att NTR kan påverka som nordisk grupp.

CEN TC38 har i princip kommit till de slutsatser som NTR önskat. Det kommer att begäras från TC38 att få påverka arbetet med standardiseringen av konstruktionsvirke. Man vill bilda en undergrupp som hanterar behandlat konstruktionsvirke. NTR har accepterats få en medlem i denna grupp.
CEN TC38 tog mycket positivt emot slutrapporten från AdHoc-grupp 351:1 och det verkar som AdHoc-gruppens resultat kommer att utgöra stommen för den nya reviderade standarden.
Vidare har de nordiska negativa inlagorna avseende naturlig beständighet mottagits av CEN TC38. Nordens kommentarer har inneburit att förslagen till standarderna som skulle ut till omröstning ännu ej har kommit till det stadiet. Nu är det beräknat att omröstning ska kunna ske efter ytterligare kompletterande skrivning den 31 december 2003.

Arbetet med miljö- och emissionssidan, inom CEN TC27, har som största problem att få föreslagna system, för att beräkna påverkan på mark och vatten från specifika byggprodukter, accepterade av OECD. Detta kontaktarbete är av största betydelse. OECD har skickat ut CENs förslag för synpunkter till de nationella delegaterna inom biocidsidan. Bl.a. Sverige hade en hel del för oss träskyddare negativa synpunkter. Vi har nu möjligheter att själva höra med KEMI hur man egentligen ser på detta. NTRs medlemmar i Norge, Finland och Danmark bör göra detsamma.

Informationsseminarier om virke i markkontakt ska se till att beständigt virke i NTR A finns att köpa över hela Sverige.

Ihärdiga rykten från olika delar av Sveriges avlånga land säger att försäljare av NTR-klassat virke inte har för avsikt att lagerhålla och sälja virke i NTR A. Detta måste bero på missförstånd och/eller okunskap.
Det är förståeligt att rykten och felaktiga beslut uppstår när ett av våra vanligaste impregneringsmedel, CCA, får mycket kraftiga restriktioner i användningen.
Vi kan inte bara stillatigande sitta och titta på när misstag begås varför branschen beslutat att vi ska avhjälpa okunskapen med seminarier runt om i Sverige.
Seminarierna ska rikta sig till: Föreskrivande-, säljande- och användarled.
Information ska ske avseende: EU-direktiv och KIFS, NTR A, lämpliga impregneringsmedel samt exportsituation.
Seminarierna bör läggas under första halvan av december eller andra halvan av januari för att nå ut till flertalet inom målgrupperna när man inte är så belastad med annat arbete.
Problemet är hur vi säkrast når ut till dessa målgrupper.
Ett sätt är t.ex. att samla bygghandlare enligt de grupperingar som redan finns och till seminarierna även inbjuda byggföretag och arkitekter.
Vi vänder oss nu till er samtliga som jobbar med träskydd, och kanske speciellt bygghandlarna och deras kedjor, att komma med förslag på mötesplatser och lämpliga grupper att informera.

Nordic Wood Preservation Council

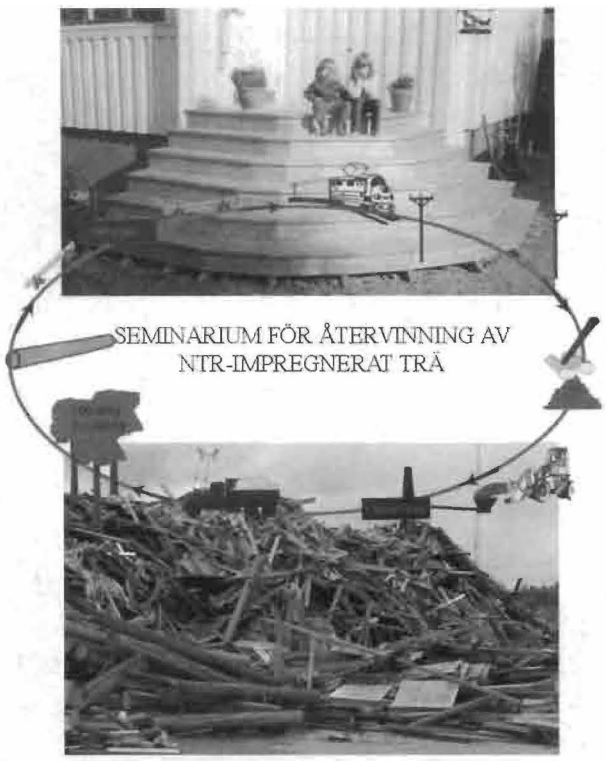

A PORTO BETALT

IRG Secretariat, c/o KTH
Jöran Jermer
Drottning Kristinas väg 33 A
100 44 STOCKHOLM

Avs: Sv Träskyddsföreningen/Sv Träskyddsinstitutet
Box 5673
SE-114 86 STOCKHOLM

NTRs återvinningsseminarium för NTR-klassat trä hålls i Finland där Finska Träskyddsföreningen sedan ett flertal år arbetat fram ett system baserat på förbränning.

Nu ska vi boka upp torsdag 20 november för att höra hur vi löser återvinnings- och avfallssituationen för NTR-klassat trä.
Vi träffas på Gustavelund utanför Helsingfors, där vi under hela torsdagen penetrerar dessa problem.
Kvällen avnjuter vi med en gemensam middag under vilken vi kan fortsätta diskutera och komma med kompletterande lösningar.

Fredagen 21 kommer vi att göra två företagsbesök som belyser hur vi i praktiken kan lösa problemen.
Vi besöker först EKOKEM OY, RIIHIMÄKI, en av Europas finaste avfallsanläggningar och därefter DEMOLITE OYS avfallsterminal i TUULOS, Nordens största för NTR-trä.

Klockan 15 på fredag är vi tillbaka på Helsingfors flygplats för säker hemfärd.

Om ni inte fått programmet kontaktar ni Magnus Estberg, SvTF, 08-791 23 60, så får ni det sänt antingen via brev eller e-mail.

Nu ska ni anmäla er till årets Grundkurs i Träskydd.

Årets grundkurs i industriellt träskydd, som ger behörighet i hantering av träskyddsmedel klass 1 ASS, håller vi, som tidigare meddelats, redan 25-28 november i år.
Som vanligt kommer kursen att gå av stapeln hos SLU, Svenska Lantbruksuniversitetet i Ulltuna utanför Uppsala.

Anmäl er i god tid.
Det är de först anmälda som kommer med.
Förra kursen blev nämligen proppfull och det finns möjlighet att vi inte kan ta emot alla som vill ha utbildning.

Vi vill till slut även påminna om att när väl november är över kommer julen fortare än vi hinner ana.
Glöm inte bort att boka in träskyddets största och mest välbesökta utskott, Glöggutskottet.
Vi kommer preliminärt att upprätta 2003 års lista över träskyddsönskningar fredagen den 12 december.
Utskottsmötet kommer traditionsenligt att under glöggprovningen redogöra för resultatet av föregående års önskelista.

pS
Glöm inte:
Höstens träskyddsdagar
Informationsseminarium om NTR A
Återvinningsseminarium
Grundkurs i träskydd
dS

Träimpregneringsindustrin i Sverige, produktionsåret 2002

SAMMANFATTNING

	2002 (m^3)	2001 (m^3)	Förändring**
Totalproduktion inkl export	**978 140**	**839 718**	16,5%
Antal producerande enheter	93 st	96 st	-3,1%
Sliprar	16 417	9 755	68,3%
Stolpar	69 685	61 790	12,8%
Sågat och hyvlat virke	829 063	709 812	16,8%
Stängselstolpar	39 259	42 361	-7,3%
Fönster-/dörrsnickerier	21 908	15 451	41,8%
Övrigt	1 808	549	229,3%
Vattenlösliga medel	866 322	750 639	15,4%
Oljelösliga medel	25 108	18 905	32,8%
Kreosot	86 710	70 174	23,6%
Furu	776 597	656 374	18,3%
Gran	201 543	183 344	9,9%
Bok	96 *	187 *	-48,7%
Totalexport	551 420	460 638	19,7%
Sliprar	169	110	53,6%
Stolpar	45 581	39 866	14,3%
Sågat och hyvlat virke	485 103	403 733	20,2%
Stängselstolpar	19 949	15 904	25,4%
Fönster-/dörrsnickerier	423	887	-52,3%
Övrigt	195	138	41,3%
Vattenlösliga medel	502 519	418 099	20,2%
Oljelösliga medel	1 993	2 137	-6,7%
Kreosot	46 908	40 402	16,1%
Furu	352 809	280 885	25,6%
Gran	198 611	179 753	10,5%

* Ingår ej i totalsumman

** Procentsatsen är framräknad från ej avrundade siffervärden